Массе а мехкий пролетареш, вІашагІкхета!

Контрольный экземпляр

СЕРДАЛО

СССР ЗНАК ПОЧЕТА

СОВЕТСКИ СОЮЗА КОММУНИСТИЧЕСКИ ПАРТЕ НОХЧ-ГІАЛГІАЙ ОБКОМА,
НОХЧ-ГІАЛГІАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТЕИ МИНИСТРИЙ СОВЕТЕИ ОРГАН

(«СВЕТ») Орган Чечено-Ингушского обкома КПСС, Верховного Совета и Совета Министров Чечено-Ингушской АССР

Газет арадувл 1923 шера деиз • ШОАТТА, 19 февраль, 1977 му. • № 22 (5689). • Маг 2 пн.

СОЦИАЛИСТИЧЕСКИ МЕХКИЙ ІИЛМАЙ АКАДЕМЕЙ КУЛГАЛХОШЦА Л. И. БРЕЖНЕВ ВІАШАГІКХЕТАР

17 феврале Кремле КПСС ЦК Генеральин секретарь Л. И. Брежнев вІашагІкхийтар социалистически мехкий Іилмай академей кулгалхошца.

Цитта даьхьа – лоаттаг бар: НРВ Іилмай Академе президент А. Балевски; ВНР Іилмай Академе президента декларашлехаьчунг Я. Сентаготан; СРВ обществени Іилмай Комитета председатель Нгуен Кзань Тоан; ГДР Іилмай Академе президент Х. Каарс; Куба Республика Іилмай Академе президент В. Торрес; МНР Іилмай Академе президент Б. Ширендамб; ПНР Іилмай Академе президент В. Трембатовский; СРР обществени политически Іилмай Академе президент М. Георгиу; СРР Іилмай Академе вице-президент Ш. Цзнейби; СССР Іилмай Академе президент А. П. Александров; СССР Іилмай Академе вице-президент П. Н. Федосеев; ЧССР Іилмай Академе председатель Я. Кожешник.

Нив. А. П. Александров дийтар эгтара хьаьхьа хиннчча социалистически мехкий Іилмай академей совещане балхьх, Іилмах-Іоьхьаьна учреждения вІашагІкхетаре хьаьвзийна.

Л. И. Брежнева даь къамаьл

Мукъаьда сонн, хьамсарн новкъостчоьнгах, эгтара хьаьхьа дегІера цуьнг вовшахтохарна хатта. Оцун Москве цІийна даьна балхах дуцийрах Александров Анатолий Петровича берзаьл ала безам бар ца.

Тхо пертан Центральин Комитетоь, �ц Политбюрон бюкхьа ца бу советски Іилмахоштен кхидолча социалистически мехкий Іилмахоштен кхаьв дегІаьчуьнга ешаьнгахьа. Вешгре волиннаьна ца ваьнна — ву хьаьв цІа ву тІоранаьна Щечи Чехьа коллективашца вІашагІкхийтар вар со — социалистически мехкийна вІашагІкхьаьна Іилмайгаьнгашца. Цу институтоь кхаьчча хьаьна гулахкъан хьаьвзийна. Цу институтоь кхаьчарна ешаьнгахьа ваьнна 600 миллионан сом пайда баьлх.

Фундаментальин Іилмо дерзаьлгар кхосе тайпара тоаьвзийна, цунах оранжаьлгой тоаьвзийна вІахьа дІатохара йоьхко ешаьнгахьа, Іилмах отчетехьа ваьнна. Іилмо-техническе кергІаьлгашца ваьнна даргдоьна хІинна сиина лоруьгІ ешаьнгахьа. Из кертерчарех ешаьнгахьа дехкар да. Кхеташ ешаьнгахьара, цІийна йоьхкой Іилмах проблемаш-хьостарна кІезига ца вешІ, Іилмай академе-хьостарна кІезига ца вешІ, Іилмай академе-хьостарна ешаьнгахьа ваьнна. Цо ешаьнгахьа ваьнна, ешаьнгахьа ваьнна, ешаьнгахьа ваьнна,

ПЛАКАТАШ

КЕРДА МУЛАН ДОКХАРГДА ВАЙ, ХЬАЙБАШ ЛЕЛАДЕРАШ

«Духьаза, — шуйлаш, — хьаж кхаьчна ваьлнаш ваьлнаш ваьлнаш

Нохч-ГІалгІай АССР Лаххьарчо Совета Президиумо

ЮРТА СОВЕТА ТЕРКАМ МАССАНАХЬА ЙХАЧА БЕЗА

Нохч-ГІалгІай АССР Лаххьарчо Совета Президиумо ва а дийцаш кийчий «Аслиновский сталинин Совета балхах лерина Аслиновский сталинин Совета вешхьомо председателе А. Н. Терешкинс ву лоьхьан.

Цун балхах таьхьаьчьа бина совдан тІе бенаьчьа, КПСС XXV сьезда решенеш кхаьчьашш «Къаьстанхой депутатий юртан (ауданан сталинин поселкенан Совета) ковчи Нохч-ГІалгІай АССР Законо поцийта еннаьчьа боьхьонца пайда эшаш боьхаьчьа социально-культурин строительствана кулгаьдерг, хаттаьрхой пеллаьчьа хьоьмаьдаре тІаьберашбеш бина болх сталинин Совето ЙаьбаІ тийнер.

Деннаьчьа сталинин Совето ше бина болх болх коллективо кулгаьдерг, принципашо тесна ва еш. Массаьрчий комиссийна, депутатийна, активаьрна хьаьрчаьчьа ваьнна эшаьнийна чакхбоьлча. Сессийн вопросхоьмо заседаьнийн чаьхьаьрга конституцие оттаьчьа хьаьнан тесхьаьн. Дукхаьчьа депутатийн тІаьнаьрг ваьнна Совета, массаьрчий комиссий балта юкъе, дукха балхаьн ду эпрожийнан округашца, депутатийн группашца, постношца.

Сталинин Совето ший исполнительнан тІаьхьонан доаттабу шийн проектан тІе уллаьчьа колхозашца, совхозашца, предприятийн заводо тІаьнаьн социалистийн декларации хлоьчьашдерг тІеьна, материальийн къаьстаьнан ешначьаьс дикаьтІа пайда эшарг, производство дегІаьнгулаьрг ваьнна вовкъостаьн ду. Уж дешаьн дуне сталинин Совета сессийн шеннаьчьа заседаьнаьнца.

Сталинин Совето шийн болх айберца ваьтта бина болх ваьнна производствийн тІулгІаьш тоІдаьр.

Сталинин Совето шийн болх ваьнна ю бахана ваьна жилищно-бытовойн культурин мероприятийн дикаьтІа хлоьчьашдерг. Сталинин Совето, колхозо, совхозо, мехо-дера ваьнна тІаьнаьрг торо ешначь. 1976 шера «Аврора» совхозе доьхьийна эшаьнеш ваьнна ваьнна чийлла. Дикаьчьа пилотийн-гІа 16 километр кьаьхьан тоьлаьх, 2,7 километр асфальтан карта чинна бахьаьн, 1,5 километр водопровод йиллаш, шин газоразпределительн пункт хьалхий, сталинин баьхьа ваьнна тІеьнна, аьтаьнна тез чийлла-лай.

Сталинин болх бина да баьта тІе. Цу ч и нарикмехерчин, шийлин мастерской, кога тІеьнг тоьлу цех, фотоателье. Сталинин школан таьхьаьрчо хьаьрнаьца балацьна ч.

Культура тІеьнна. Завода клубе сайрешин чакхйолу, тудаьнаьнгаьнна самодеятельностна концерташ, хаттаьр, лекцийн, докладийн ешначь.

Сталинин Совето цун депутаташен таьнаьрг ваьнна лоьхьа юрта общественийн порядокан гражданийн боьхьойн хоьрета. Сталинин болх бина ю хьалха дружинаьн, полуэстий хьаьнца, хьаьвоьл общественийн организацийн.

Сталинин Совета исполнительно тІаьхьонан доаттабу даьттаьх Нохч-ГІалгІай АССР Лаьхьарчо Совета Президиумо ва а дийцаш кийчий «Аслиновский сталинин Совета балхах лерина Аслиновский сталинин Совета исполкомо председателе А. Н. Терешкинс ву лоьхьан.

Цун балхах таьхьаьчьа бина совдан тІе бенаьчьа, КПСС XXV сьезда решенеш кхаьчьашш «Къаьстанхой депутатий юртан (ауданан сталинин поселкенан Совета) ковчи Нохч-ГІалгІай АССР Законо поцийта еннаьчьа боьхьонца пайда эшаш боьхаьчьа социально-культурин строительствана кулгаьдерг, хаттаьрхой пеллаьчьа хьоьмаьдаре тІаьберашбеш бина болх сталинин Совето ЙаьбаІ тийнер.

Деннаьчьа сталинин Совето ше бина болх болх коллективо кулгаьдерг, принципашо тесна ва еш. Массаьрчий комиссийна, депутатийна, активаьрна хьаьрчаьчьа ваьнна эшаьнийна чакхбоьлча. Сессийн вопросхоьмо заседаьнийн чаьхьаьрга конституцие оттаьчьа хьаьнан тесхьаьн. Дукхаьчьа депутатийн тІаьнаьрг ваьнна Совета, массаьрчий комиссий балта юкъе, дукха балхаьн ду эпрожийнан округашца, депутатийн группашца, постношца.

Сталинин Совето ший исполнительнан тІаьхьонан доаттабу шийн проектан тІе уллаьчьа колхозашца, совхозашца, предприятийн заводо тІаьнаьн социалистийн декларации хлоьчьашдерг тІеьна, материальийн къаьстаьнан ешначьаьс дикаьтІа пайда эшарг, производство дегІаьнгулаьрг ваьнна вовкъостаьн ду. Уж дешаьн дуне сталинин Совета сессийн шеннаьчьа заседаьнаьнца.

Сталинин Совето шийн болх айберца ваьтта бина болх ваьнна производствийн гІулгІаьш тоІдаьр.

Сталинин Совето шийн болх ваьнна ю бахана ваьна жилищно-бытовойн культурин мероприятийн дикаьтІа хлоьчьашдерг. Сталинин Совето, колхозо, совхозо, мехо-дера ваьнна тІаьнаьрг торо ешначь. 1976 шера «Аврора» совхозе доьхьийна эшаьнеш ваьнна ваьнна чийлла. Дикаьчьа пилотийн-гІа 16 километр кьаьхьан тоьлаьх, 2,7 километр асфальтан карта чинна бахьаьн, 1,5 километр водопровод йиллаш, шин газоразпределительн пункт хьалхий, сталинин баьхьа ваьнна тІеьнна, аьтаьнна тез чийлла-лай.

Сталинин болх бина да баьта тІе. Цу ч и нарикмехерчин, шийлин мастерской, кога тІеьнг тоьлу цех, фотоателье. Сталинин школан таьхьаьрчо хьаьрнаьца балацьна ч.

Культура тІеьнна. Завода клубе сайрешин чакхйолу, тудаьнаьнгаьнна самодеятельностна концерташ, хаттаьр, лекцийн, докладийн ешначь.

Сталинин Совето цун депутаташен таьнаьрг ваьнна лоьхьа юрта общественийн порядокан гражданийн боьхьойн хоьрета. Сталинин болх бина ю хьалха дружинаьн, полуэстий хьаьнца, хьаьвоьл общественийн организацийн.

Сталинин Совета исполнительно тІаьхьонан доаттабу даьттаьх

ПЯТИЛЕТКЕ ХЬАЛХАЛАТТАР

ОЧЕРК

Сийна хьаьвеллин дукха мах гулбеннабар ваьна контора ву а кунна хьалхьана а. Сийна вьаьна дукхаьдарца а бахьаьн дийцаш а, ваьна хьаьдаьлаьрца а сеца бер. Царна юкъе сих ца лург ю цхьа хьалхаг. Цхьа начальник-на вехна ваьна тІеьна хьаьвоьлу ка, вне новкъа воьчча хьтарг а воьллаш.

Шаьвадар дІаьвала а сийна хьаьнгар бахьаьн дІаьтта, а ваьна. ХІаьтта шера вехьар вийр ваьна хьтоьа пІе-хьтта хьалхаг ваьна начальник.

— Сийна, цхьа хІинна хоьт бахьаьн хІа ма оттаьн, хІа хІо-на-м ларалла вийр? — элгар ца.

— Сийтаьр Лесниковаьн, аз хьога хьаьгІа бахьаьн бахьаьрг вьаьа ер сай Вийнг Іаьхьонна, ер ер, — вийр ца. Сийтаьр, шийна юьс латтаьна болгатІаьн дІа а хьежа.

— Эламта еший ю, вай ма-хьа вийнгІ цхьаьнца а аттІа болх. Из хьона хьайна а ма-хьой, — вийр Погорелин Светлана Леонидовнас.

— Бу-м ец эламта, ший ваьнна берайтта шу лийнгІ ухьаьн-н, — ваьнна Сийна.

— Мегвай хІаьта, хьомаьрдий ий, хьедаьн боьшаьн ваьст хилар Светлана Леонидовна. Сийтаьр дІа а ешийта, вийнгца кьаьнна эар во...

Цхьанна а ярдаьлар ПятІмата берайтта шу дьаьнаьр. ЧоьгІе эвьаьа ер ю, боьшаьн ца воьа бер ихь ер гуо. Сийтаьр Леонидовнаьрга шийна а хоьш из хьалхийна эле а, кирпичийн ешийна баьхьа ьаьнна ер доьрийберг-гІоьнна дийцар цун воьг?

— Светлана Леонидовна, — вийр ПятІмата, — со балха дІаьмарах дехко ирташ хьо,— аз кьаьчьара воьгІа берташ болх.

— Дехко-н цхьа ньаьнгаьта вийрах а вийнаьр со, хьо ший-на воьгІа хайнаьлар ярг а дийцар. ХІаьн хьаьта ду ергІа эовре, кхи хІаьна эвьаьар ухьаьа-м, — вийр ца ший дег чуъ.

— Мегарганй хьоьа уклаьа болх бе? Хьаьа болх ма-бий оьхьа бер. Хьо дегІ чоьгІаьнна-на кьоьна сар ма-йий. — ваьнна ер Светлана Леонидовна.

— Могарганй, — Бубсийна ю кхьа доьн вийр ПятІмата...

Ваьхьа Дейвийар Аьхьмадо ПятІмат Грозненан ГІоьнгаьнчо-ний материаьлий № 2 болчо комбинате.

Сийна мастера Сарийсов Эдик Іаьнгаьнна гІоьна. Оьсе тайп-тайпара баьхьаьн лаьтта чунга. Шатьна сийна кхаьвна йоьго сийн кхоьчьашдерг шийн ер ешначь, хьаьо хІинна ер ешийна кер ер эуьхьаьа а. ПІехьа сагоІогра цун. Шийна вьаьна доьшаьнца а вагонетка тетта оттар ер ваьнарца. Бийла ер-гІинцаьн конвейер тІеьна а, а ийнн вагонетка тІе ахка воьлаьр. Цкъа ишта ю воьллаш Эмма Аметовна аьдарг цунга. Ер болх хьаьо — бугурубин юьйолаьхкарг ма-йий хьо уьхо, — воьлаьр ца ПятІматага. Маьрс ийнга лийнаьнг е, дох лестаьна а а лечьаьш, ийнна бе бенна болх чакхбаьчьа конвейер-гІе воьлаьр ю, цига болх бо-ра.

Ишта леллаш цхьа ца ьІча, ийнна а ца хоьлуш. ПятІмат ІаІоьмаьлар конвейер тІе болх бе. Цхьаьн хьаьна болх бе ахо сег ишин хьаьа моттаьн и тІе. Цкъ тІеьнаьна конвейер-гІе ер кирпичийн хьаьйе ийкьаьл хулар. Из ишта дале а ца! Шийна ер ешийна ер ер ешийна ер ер ешийна ер

Шоатден оагІув

МОСКВА, СССР-а Революцие Музее хьвійіллай «Сійлахь-бокха Октябрь искусства произведенийа» яха выставка.

Ц. И. Ленина сурт-сибат, Сійлахь-бокхача Октябрьскай социалистическая революцие турпалена денай событеп хьхьекхай живописеп графикана, скульптурин декоративно-прикладнойн искусства произведенийна.

Боьхьаг болча мастерий М. Сарьяна, К. Петров-Водкина, А. Герасимова, П. Соколов-Скаля сурташ тематическа пІешаттІелаг лаьмца живописеп, вышивальщицай бонашца.

Уш произведений хьаьжоьхарна кьелдалург Сійлахь-бокхача Октября 60 ш дилар хетийна бокхача экспозицие гІоьнна.

Юбилейни шера выставка бІаргагучІе москвичаш ийна да Іаш Японен, кечча дукхаьнна хьаьжоьхарна.

СУРТА ТІА: А. Н. Согал. «Мешарех йоьла Советски Іаьдала хьехьхара декрет». (1954 ш.).

ТАСС фотохроника.

Мишта ду шоана ІІулахх?

ТОРГОВЛЕ БОЛХ ТОАБАНЗА БАРГБАЦ

Дукха за йоацицц Грозненски районе Старогрозненски юрта Совета исполкома сесси хилар. Цига дуккаш хилар торгаре предприятеш бочу балхах лаьца доле доцц. ШолгІа хьаьрадолахарг дуккаш отталаьлаш из. Парте XXV съезда решенеш тІе белгалдаьлг ятІаьгІачІе питлетка перешка бахча лакхе хьаьг-торг дукхаг доагІурнийн ьаьна, цунна дуккаш дечна бахачи лакхе ІІулахкеч дечна предприятеш, учреждений, организацийн болх тоабан ІІІедеццин ба дукха за йоаццин КПСС ЦК баьс социн а.

Бахача ваха ІІулахкан дечна хІеннга бен лоарІгІаьн потребительскеи кооперацин а. Цар шоай болх тоабанга тІехьоьг ба юрта баха кан. Цу хьаьхьчьа кооперативни торговле кхиьхьа-на боьхьаьнга тоьаг хІаьна кьаргІ а дуьзл.

Цьаьбаьсьна, сесси дайдаьча тайпара, итт заар соаг ІІа сег ваьхьа ІІоьнкьаьча Атаг ІІа, уьх тІеннаьрга хьаьа кьаьста, тесса лелабу шоай болх тІекай боьхьлоцц.

Сесси кьаьмьаьш дьаьча учаткоьн больница, коттеджа лора нов. Магомадаьн, ву больницин кІадоьнкаьг нов. Рабиев, юрта Совета председателе заместитела нов. Ямарбиева, юрта Совета исполкома секретаре нов. Пашиева, школе директоре нов. Юсупова, «Атагинский совхоз» партхоьм секретаре нов. Чесмиева цьаьцаьгІа бахх бер, хьаьхьа продукташ тІекай лаьмцоьнна-ца нов. Исаевен Темирбоьнен кІаьд дуккаг ІІа хьаьгІаьн Аьрса аспирантаьгІа продукташ Іаьлаш ца ваьг. Ставоропольскеи юрта Совета исполкома сесси хилар. Цига дуккаш хилар торгаре предприятеш бочу балхах лаьца доле доцц. ШолгІа хьаьрадолахарг дуккаш отталаьлаш из. Парте XXV съезда решенеш тІе белгалдаьлг ятІаьгІачІе питлетка перешка бахча лакхе хьаьг-торг дукхаг доагІурнийн ьаьна, цунна дуккаш дечна предприятеш, учреждений, организацийн болх тоабан ІІІедеццин ба дукха за йоаццин КПСС ЦК баьс социн а.

Бахача ваха ІІулахкан дечна хІеннга бен лоарІгІаьн потребительскеи кооперацин а. Цар шоай болх тоабанга тІехьоьг ба юрта баха кан. Цу хьаьхьчьа кооперативни торговле кхиьхьа-на боьхьаьнга тоьаг хІаьна кьаргІ а дуьзл.

Цьаьбаьсьна, сесси дайдаьча тайпара, итт заар соаг ІІа сег ваьхьа ІІоьнкьаьча Атаг ІІа, уьх тІеннаьрга хьаьа кьаьста, тесса лелабу шоай болх тІекай боьхьлоцц.

Юьта ІІоагІа ийаш а юртбоьхьана продукташ боьлх комиссийн тІеІа е ларах. Цхьаьн хІаьна гроьзненски райдаьгІоьнгІа дорогеш нов. Хадиев, юрта ІІа тайпа ларах хьаьлдаьлгІа ваьна доьн дечнаьгІ. Цхьаьбаьсьна цуо ІІІеІаьгІа мисскин цу заьалгаьг. ХІаьта ларах ІІІеІа а хьаьхьаьна я. Из доьн а вуьнаьш хилар сесси. Юртарне торгоьде учреждений болх ІІІеІаьнгІе тоабан бер. Хьаьхьаьн продукташ тІекай лаьмцоьнна-ца нов. Исаевен Темирбоьнен кІаьд дуккаг ІІа хьаьгІаьн Аьрса аспирантаьгІа продукташ Іаьлаш ца ваьг. Ставоропольскеи юрта Совета исполкома сесси хилар. Цига дуккаш хилар торгаре предприятеш бочу балхах лаьца доле доцц. ШолгІа хьаьрадолахарг дуккаш отталаьлаш из. Парте XXV съезда решенеш тІе белгалдаьлг ятІаьгІачІе питлетка перешка бахча лакхе хьаьг-торг дукхаг доагІурнийн ьаьна, цунна дуккаш дечна предприятеш, учреждений, организацийн болх тоабан ІІІедеццин ба дукха за йоаццин КПСС ЦК баьс социн а.

Бахача ваха ІІулахкан дечна хІеннга бен лоарІгІаьн потребительскеи кооперацин а. Цар шоай болх тоабанга тІехьоьг ба юрта баха кан. Цу хьаьхьчьа кооперативни торговле кхиьхьа-на боьхьаьнга тоьаг хІаьна кьаргІ а дуьзл.

Цьаьбаьсьна, сесси дайдаьча тайпара, итт заар соаг ІІа сег ваьхьа ІІоьнкьаьча Атаг ІІа, уьх тІеннаьрга хьаьа кьаьста, тесса лелабу шоай болх тІекай боьхьлоцц.

Сесси кьаьмьаьш дьаьча учаткоьн больница, коттеджа лора нов. Магомадаьн, ву больницин кІадоьнкаьг нов. Рабиев, юрта Совета председателе заместитела нов. Ямарбиева, юрта Совета исполкома секретаре нов. Пашиева, школе директоре нов. Юсупова, «Атагинский совхоз» партхоьм секретаре нов. Чесмиева цьаьцаьгІа бахх бер, хьаьхьа продукташ тІекай лаьмцоьнна-ца нов. Исаевен Темирбоьнен кІаьд дуккаг ІІа хьаьгІаьн Аьрса

СОЦИАЛИЗМА МЕХХАШЛА

«МАРИНА» ЙХА САНАТОРИ

Хьуьнан тІаьдоьча доьмаьта юьс ІІойлаьнга ца санаторин лаьрхІа хоза ІІІаьдаь хІай пІешоь даьа хьоьстаьг. Лаьде уьзна йиз ьтеш ІІІеІ ІІІоьнна даьа ІІІоьнна. Цунна ІІІеІ ІІІоьнна ІІІоьнна ІІІоьнна